

יוסי אשכול – קורות חיים

יוסי (יוסף) אשכול נולד בשנת 1950 בישראל- בעיר רחובות.

בשנת 1972, לאחר שירות צבאי, הצטרף לשורות החברה להגנת הטבע כמדריך בכיר ומרכז תחנת הצפרות במעגן מיכאל. במהלך עבודתו בנושאי שמירת הטבע התוודע לחשיבות הצילום כתיעוד רב ערך בנושאים החיוניים לשימור עולם החי בארץ. בשנים אלה שילב עבודתו כצפר ומדריך בכיר בחברה להגנת הטבע עם לימודים בסמינר אורנים, והתמקצעות פרטית בצילום טבע.

ב- 1976 הצטרף למשלחת מחקר של רשות שמורות הטבע לחקר עופות הים בחופי דרום סיני ובאי תיראן. מאותה שנה ועד לפינוי סיני, עבודת הצילום של אשכול התמקדה באי תיראן - הממוקם בפתחו של מפרץ אילת, ובדרום חצי האי סיני. האי תיראן הפך עבורו לזירת צילום עיקרית. הוא קיבל סיוע משלטונות צה"ל בחצי האי סיני ובמיוחד מחיל הים בזירת ים סוף. הצילומים הבלעדיים בפרויקט הצילום המיוחד הזה זכו לתהודה ניכרת בארץ ובעולם, שכן עד אותה עת כמעט ולא היה כל מידע על מושבות הקינון של עופות הים הנדירים בארכיפלג ים סוף.

פרויקט הצילומים באי תיראן נמשך במהלך כל השנים 1973-1984 עד לפינוי חצי האי סיני והחזרתו לידי מצרים מתוקף הסכמי השלום שנחתמו בין שתי המדינות דאז. כל אותם שנים אשכול חילק את מושבו בין חייו ועבודתו במעגן מיכאל – בבי"ס שדה של החברה להגנת הטבע ובין גיחות צילום לדרום סיני והאי תיראן.

בשנת 1983 התמנה כצלם החברה להגנת הטבע בהיקף של משרה מלאה. במשך כשלוש שנים הוא חקר עם מצלמתו וחשף לעיני הציבור את חיי-הבר ונופי הפרא של ישראל: להקות זאבים בערבה, צבועים ונשרים בהר הנגב, צבאים, שועלים, עופות מים וציפורים ברחבי הארץ.

בשנת 1986 פרש מהחברה להגנת הטבע, והיה לצלם עצמאי. מאז ועד היום הוא מצלם בעיקר ברחבי הארץ בה הוא ממוקד בפעילותו השוטפת, אך מעת לעת יוצא למשימות צילום באזורי פרא שונים ברחבי העולם.

כיום אשכול כאדם פרטי, יוזם ושותף בפרויקטים בנושאי שמירת טבע הקרובים לליבו, ובכך משתדל לתרום את ידיעותיו ונסיונו בצילום טבע, לטובת שמירת הטבע בישראל.

בכל שנות פעילותו אשכול עוסק גם בהרצאות, ובהנחיית סדנאות צילום בטבע. בין המוסדות בהם לימד והינחה בעבר: המכללה האקדמית הדסה בירושלים, המדרשה לצילום גיאוגרפי, קמרה אובסקורה ובחוגי צילום שקמו במסגרת החברה להגנת הטבע.

אשכול הוא אוטודידקט. בראשית דרכו היה הצילום דרך לתיעוד תצפיותיו, אך לאורך השנים התברר כי אין מדובר בתיעוד גרידא אלא שילוב של נושאים מצולמים בעלי ערכים אסתטיים שהיו תרומה משמעותית לחשיפת ערכי הטבע שונים לעיני הציבור הרחב בארץ. למעלה מארבעים שנים צילומיו מופיעים בפרסומי החברה להגנת הטבע גם בתערוכות, בספרי לימוד, צילום, ובמאגזינים שונים בארץ ובעולם.

תערוכות נבחרות:

- 1982- "עופות ים בחופי סיני ובים האדום", תערוכת יחיד, סינמטק ירושלים.
- 1985-1986 - "הנגב מדבר חי" תערוכת יחיד, תיאטרון ירושלים, מוזיאון מגנסו. ברקלי קליפורניה.
- 1992-1993 - "שהנוף לא יחלוף", תערוכה קבוצתית, בית ציוני אמריקה סינמטק ת"א.
- 1999- "צילומי השנה", תערוכה קבוצתית בין לאומית, המוזיאון לטבע והיסטוריה, לונדון.
- 2000- "צילומי השנה", תערוכה קבוצתית בין לאומית. המוזיאון לטבע והיסטוריה, לונדון.
- 2004- "זוג משמיים", תערוכת יחיד, בנייני האומה, ירושלים. אח"כ תערוכה נודדת, משרד החוץ.
- 2005- "צילומי השנה", תערוכה קבוצתית בין לאומית. המוזיאון לטבע והיסטוריה, לונדון.
- 2006- "נופים וטבע", מסע אחר. תערוכה קבוצתית דיזינגוף סנטר.
- 2008- "זוג משמים", טוקיו, יפן.
- 2009- "שירת האגם", מחווה לפטר מירום, תערוכה קבוצתית, מוזיאון בית אורי ורמי נחושתן, אשדות יעקב מאוחד.
- 2010- "צילומי השנה", תערוכה קבוצתית בין לאומית. המוזיאון לטבע והיסטוריה, לונדון.
- 2010- "שירת האגם- 140 שנות צילום ואמנות בעמק החולה", תערוכה קבוצתית, בית אביחי, ירושלים.
- 2012 – "ארץ פרא" תערוכת יחיד, המוזיאון הפתוח לצילום בתל חי
- 2012 – "טבע עולמי-טבע מקומי" תערוכה קבוצתית, מוזיאון ארץ- ישראל, תל אביב.

פרסים וציונים לשבח:

- 1999- תחרות "צלם השנה" של ה-B.B.C והמוזיאון לטבע והיסטוריה בלונדון, מקום שני בקטגורית: התנהגות בע"ח.
- 2000- תחרות "צלם השנה" של ה-B.B.C והמוזיאון לטבע והיסטוריה בלונדון, ציון לשבח בקטגורית: התנהגות בע"ח.

2005- תחרות "צלם השנה" של ה-B.B.C והמוזיאון לטבע והיסטוריה בלונדון,
ציון לשבח בקטגורית: התנהגות בע"ח.

2010- תחרות "צלם השנה" של ה-B.B.C והמוזיאון לטבע והיסטוריה בלונדון.
ציון לשבח מיוחד, בקטגורית התנהגות בע"ח.

2013 – תחרות "צלם השנה" של ה-B.B.C והמוזיאון לטבע והיסטוריה בלונדון.
ציון לשבח מיוחד, בקטגורית התנהגות בע"ח.

2013- תחרות צילומי טבע בינלאומית בארה"ב מטעם המגזין Nature's best photography ומכון
Smithsonian בושינגטון. ציון לשבח בקטגוריית התנהגות ציפורי בר (צילום הדוכיפת וגוזליה שנבחרה
כציפור הלאומית של ישראל) התערוכה תוצג מינואר 2014 במוזיאון סמיתסוניאן בושינגטון הבירה.

פעילות נוספת:

2000-2005 שופט בתחרויות צילום של החברה להגנת הטבע.

1999-2011 שופט בתחרויות הצילום "מגן השר" המשותפות למשרד לאיכות הסביבה ולצה"ל.

2012 שופט וחבר מערכת, בתחרות צילומי הטבע של מוזיאון ארץ-ישראל, תל אביב.

פרסומים:

א. ספרים:

1) Eshbol y, Paz u, (1987) "The birds of Israel", u.k , Chritopher Helm (publishers) Ltd

2) פז ע. ואשבול י. (1990) "מדריך לציפורים בישראל". ירושלים, הוצאת כתר.

3) פז ע. ואשבול י. (1991) "על עשב השדה וחיות הארץ", מסדה, ידיעות אחרונות, ספרי חמד.

4) אשבול י. (1995) "ארץ פרא" משרד הביטחון, ההוצאה לאור.

5) Eshbol y. Dr. Paz u. (1990) "Birds in the land of the bible". Israel, Palphot Lt

6) Dr. Darom D. Eshbol Y. (1991) "Animals of the Bible".Israel, Palphot Lt.

ב. מאמרים, (חלקי) כתב וצילום:

1) אשבול י. (1997) "קן לשחפית על החולות", סלעית ה', (19) 20-23.

2) אשבול י. (1979) "חיי המשפחה בקן החוויאים", טבע וארץ כ', 266-268

3) אשבול י. (1979) "זיהום הים וריבוי המתרחצים דוחקים את רגלי החופמים", טבע וארץ, כ"א: 218-223

4) אשבול י. (1989) "אהבה על החוף", (שחפיות ים) טבע וארץ, ל"ב (1) 10-16.

- 5) אשבול י. (1980) "תצפיות בשלדגים", טבע וארץ כ"ד, 148-152.
- 6) אשבול י. (1978) "לחופש נולדה- סיפורה של זאבה", ארץ היעל, א(4), 39-43.
- 7) אשבול י. (1989) "הפורפוריה, עוף בצבע שקיעה מאוחרת", טבע וארץ, ל"א (9) 29-31.
- 8) אשבול י. (1998) "בעקבות הקורמורן הגמד", ארץ וטבע, (יולי- אוגוסט 98) 62-66.
- 9) אשבול י. (1999) "קן לסייפן", ארץ וטבע, 64, 21-27.
- 10) אשבול י. (1999) "קומו רצי מדבר", מסע אחר, (92), 64-66.
- 11) אשבול י. פלג ג. (1999) "מסע בעקבות עופות הים הצפוני", מסע אחר, (89), 68-80.
- 12) אשבול י. (2000) "אלבום משפחתי מן הטבע", מסע אחר, (102), 60-68.
- 13) אשבול י. (2003) "פולחן האביב", מסע אחר, (143) 80-90.
- 14) Eshbol y. paz u. (2002) "High hopes", B.B.C Wildlife, (20) 6, 28-30.
- 15) אשבול י. (2004) "ציפורים בתנועה ובצבע", העזניה, (34) 60-73.